

Eerste arbocatalogi bijna een feit

Een rondgang langs de initiatieven

Pas over drie jaar vervallen de huidige arbobeleidsregels. Vanaf 2010 moeten de arbocatalogi dit gat in regelgeving opvullen. Wettelijk gezien is er dus weinig haast om al met de arbocatalogus aan de slag te gaan. Volgens de aanbieders van arbocatalogi hebben branches en grote bedrijven inmiddels wel al veel belangstelling.

Karin Peusens

De metaalsector heeft een arbocatalogus 'in wording'. Podiumkunsten werkt met een deelcatalogus. De sector gemeente is in de ontwikkelingsfase. Drie maanden na invoering van de nieuwe Arboret is een aantal partijen al bezig met de arbocatalogus. De eerste totale catalogus is er echter nog niet. Dat duurt volgens arbodienstverlener Maetis niet lang meer.

Erwin Crone, adviseur brancheorganisaties: 'Een half jaar geleden hebben wij binnen Maetis een werkgroep opgericht die de mogelijkheden van de arbocatalogus onderzoekt. Hierin zijn alle deskundigen vertegenwoordigd die nodig zijn voor het realiseren van een catalogus, zoals specialisten op het gebied van ergonomie, fijnstof en lawaai.'

In november is de arbodienstverlener samen met VVV Nederland een pilot gestart en een arbocatalogus gaan ontwikkelen. De basis hiervoor vormde de branche-RI&E die het bedrijf voor VVV Nederland ontwikkelde. Na een periode van intensieve samenwerking was het concept eind februari klaar. Crone: 'Nu is het woord aan de vakbonden. Zij moeten het concept goedkeuren, voordat we het aan alle aangesloten VVV's presenteren. Ook moet de Arbeidsinspectie nog haar licht over het document laten schijnen en de 'marginale' toets toepassen.'

Het eindresultaat van de pilot is een digitale catalogus die voor iedereen via internet of intranet beschikbaar moet komen. De werknemer klikt eerst in een menu zijn eigen functie aan en kan vervolgens zien met welke risico's hij te maken heeft. Als hij deze aanklikt, ziet hij ook meteen de oplossingen ervoor. Op deze arbobladen staat bijvoorbeeld hoe je verantwoord met een rolcontainer kunt omgaan. Hemesath is erg tevreden met het resultaat. 'Medewerkers kunnen in één oogopslag zien wat de risico's van hun werk zijn en wat ze hieraan kunnen doen.'

Verbeterboek

Branches die nu al met een arbocatalogus werken, zijn de metaalsector en podiumkunsten. De sector podiumkunsten ging met de eer aan de haal en presenteerde als eerste de catalogus 'Schadelijk versterkt geluid'. Hard geluid is het belangrijkste risico in de sector. De branchecatalogus is een uitvloeisel van het Arboconvenant Podiumkunsten, waarin schadelijk geluid een van de speerpunten was. De catalogus is, de naam zegt het al, gericht op één risico.

De metaalsector presenteerde zijn 'arbocatalogus in wording' drie maanden later. Aandachtspunten: lasrook, schadelijk geluid en oplosmiddelen. De drie belangrijkste risico's voor de 330.000 werknemers in de sector. Met de campagne '5x beter, werken is gezond' lanceerden vijf sociale partners in december 2006 het verbeterboek. In het verbeterboek staan praktische oplossingen en hulpmiddelen om de blootstelling aan lasrook te verminderen. Schadelijk geluid en oplosmiddelen volgen in de loop van dit jaar. Daarna komen wellicht nog andere handreikingen voor bijvoorbeeld machineveiligheid in het boek. Door de onvolledigheid gebruiken de sociale partners niet de term arbocatalogus, maar spreken zij van een verbeterboek.

Marktpartijen

Beide sectoren hebben voor het realiseren van de catalogi ondersteuning gekregen van marktpartijen. Voor de marktpartijen is de arbocatalogus een aantrekkelijk commercieel initiatief. Er komen dan ook steeds meer organisaties die hun diensten op dit gebied aanbieden.

VVV Nederland als eerste alle risico's in arbocatalogus

Behapbaar

De Arbocatalogus VVV wordt de eerste integrale catalogus waarin alle risico's voor de hele sector worden behandeld. 'Binnen de VVV's kennen we in totaal slechts twintig verschillende functies', legt woordvoerder Paul Hemesath van VVV Nederland uit. 'Het gaat dan bovendien vooral om informatie- en administratief medewerkers. Het aantal risico's dat we in de catalogus moeten behandelen, is hierdoor nog behapbaar.'

Metaalsector heeft inmiddels arbocatalogus in wording

Zo hebben KeurCompany en TNO de krachten gebundeld om brancheverenigingen te ondersteunen bij de ontwikkeling en implementatie van de catalogus. Ook in De Goede Praktijk heeft een aantal bedrijven zich met dit doel verenigd. Hierin zitten onder meer Dexis Arbeid, vhp ergonomie en Peutz. Volgens Pepijn Nicolas, directeur van de netwerkorganisatie van arbospecialisten, is er veel belangstelling. 'De catalogus leeft bij een aantal bedrijven en branches. Vaak bij de branches die de afgelopen jaren een arboconvenant hebben uitgevoerd. Veel van deze sectoren zien het als een logisch vervolg om iets met de arbocatalogus te doen.' Volgens Nicolas heeft een aantal branches en grote bedrijven al opdracht gegeven tot een pilot of 'actieve oriëntatie'. Hij vindt het opvallend dat er vooral veel belangstelling komt van de grotere bedrijven, zoals Holland Casino, en organisaties met meerdere vestigingen. Zij geven aan zelfstandig een arbocatalogus te willen maken.

Leidraad

Naast ondersteuning bij het ontwikkelen van de catalogus, is er ook behoefte aan een leidraad met eisen en checklists hiervoor. Dat is althans de mening van het Nederlands Normalisatie-Instituut (NEN). NEN is bezig met het opstellen van de Nederlandse Technische Afspraak (NTA) Arbocatalogi. In een NTA worden afspraken vastgelegd over specificaties of werkmethoden die direct breed kunnen worden gebruikt.

De NTA moet een leidraad worden om te komen tot een professionele arbocatalogus.

'Dit initiatief hebben wij voortgezet juist vanwege een zeer grote belangstelling' zegt Remco van Schaik van NEN. 'Uit een enquête onder 1300 organisaties bleek dat 86 procent aangaf behoefte te hebben aan een leidraad. Ook wilde 64 procent meewerken aan de ontwikkeling hiervan.'

NEN is van mening dat de NTA Arbocatalogi nodig is om van de Arbocatalogus een 'levend' document te maken, waarbij continue verbetering van arbeidsomstandigheden uitgangspunt is. 'Daarnaast moet het aansluiten bij de trend van integratie van managementsystemen. De Arbocatalogus wordt dus geen 'stand alone', maar geïntegreerd in de bedrijfsvoering.'

Een aantal bedrijven heeft zich inmiddels aangemeld als pilotorganisatie om volgens de NTA een arbocatalogus te maken. Bij een van deze organisaties zullen normen worden vertaald naar de bedrijfssituatie. Doelstelling is dat de NTA medio juli 2007 gereed is.

Afwachten

De markt is dus al helemaal klaar voor de arbocatalogus. Nu is het nog wachten op klanten voor de loketten. Van Schaik is afwachtend. 'Het fenomeen leeft zowel bij branches als bedrijven. Of zij hier werkelijk wat mee gaan doen is een tweede. Er zijn al enkele branches aan de slag gegaan, maar ook vele wachten nog af. Ook bij Maetis loopt het volgens Crone nog niet storm. 'We zijn nu branches en grote werkgevers actief aan het benaderen. De reacties zijn erg verschillend. Sommige sectoren die al ver gevorderd zijn op arbogebied, zoals FOCWA, tonen veel interesse. Andere zijn er minder mee bezig.'

Crone zelf ziet 'legio' kansen voor de arbocatalogus. 'Ik voorzie dat veel branches en grote werkgevers hiermee aan de slag gaan. De toegevoegde waarde ervan is dat snel en makkelijk alle risico's en oplossingen te zien zijn voor alle medewerkers. Daarnaast hoeft het ook niet duur te zijn, omdat een branche-RI&E of arboconvenant al een goede basis vormt. Met een kleine vertaalslag is van deze instrumenten een arbocatalogus te maken.'